

Суто російське вбивство

Влад КОСТРОВ

38

Те, про що йтиметься нижче, цілком слушно можна охарактеризувати як суто російське вбивство. Мова йде про вторгнення на територію України в серпні 2014 року цілих підрозділів збройних сил РФ і пряму їхню участь у масових убивствах українських громадян – як військових, так і цивільних.

Насамперед згадаймо, що саме на російських диверсантах на чолі з кадровим офіцером спецслужби полковником І. Гіркиним (Стрелковим) лежить відповідальність за початок збройного конфлікту на Донбасі в його найнебезпечнішому, військовому прояві. І трапилося це саме тоді, коли на перемовинах центральної влади із захоплювачами адмінбудівель у Донецьку та Луганську намітився перший успіх. Усе почалося слідом за першими пострілами й першими втратами

у Слов'янську, де 13 квітня 2014 року озброєні російські «зелені чоловічки» захопили місцеву адміністрацію та міськвідділ міліції, а трохи пізніше із засідки обстріляли колону українських силовиків. Судячи з усього, кремлівських карликів від самого початку не влаштувало мирне розв'язання ними ж таки спровокованого конфлікту й вони свідомо пішли на його ескалацію. Провокація супроводжувалася жahlливим, небаченим раніше сплеском ненависті до України, що активно під-

живлювався велетенською кремлівською пропагандистською машиною, цією істотною складовою потенціалу агресії. Удаючись до свідомої брехні, яку тиражувала у світовому масштабі, розповідаючи про події в нашій країні, вона вже в квітні почала подавати їх як громадянську війну. Усе це відбувалося, як ми тепер знаємо, на тлі «кримнашенської» ейфорії, що панувала тоді в московській імперії, де навіть не передбачали збройної відсічі українців цієї агресії.

Диво таки сталося

Трапилося те, що історики назвуть українським дивом: Україна встояла, відтворивши в найкоротший термін буквально з нічого цілком дієздатні збройні сили й протиставивши їх агресору. Поширення проросійської сепаратистської зарази вдалося зупинити й локалізувати з перспективою швидкого знищення. Однак АТО, котра почалася у квітні й була задумана як швидка та ефективна акція, набувала затяжного характеру, адже українські частини та батальйони добровольців не могли собі дозволити ув'язуватися в бої в умовах укріпленого міста. Згадаймо, яких вели-

чезних втрат це коштувало самим російським під час штурму Грозного, перетвореного артилерією та бомбардуваннями на купу руїн, не кажучи вже про жертви серед цивільного населення. Тому командування АТО замість штурму укріпрайонів цілком виправдано почало застосовувати тактику флангових охоптів противника, змушуючи його до відступу, щоб уникнути оточення. У міру успішного розвитку українського наступу вдалося на певний час навіть відрізати один від одного обидва сепаратистські анклав, а із зйидтям Іловайська цілком реальним ставало відновлення

контролю України над лінією державного кордону з РФ. Тим самим рештки самопроголошених сепаратистських утворень на Донбасі втрачали можливість отримувати допомогу з Росії, а отже, привнесений ззовні збройний конфлікт міг завершитися доволі швидко. Але такий варіант перебігу подій аж ніяк не задовольняв кремлівських провокаторів. Там не могли допустити розгрому «новоросії», і російське втручання в конфлікт на українському Донбасі посилювалося. Від постачання озброєння та найманців там перейшли до прямого воєнного втручання.

Ракетні удари з Росії

Так, у критичній для сепаратистів ситуації з російської території почали завдавати потужних ракетно-артилерійських ударів по українських військах із використанням важких артилерійських систем калібру 152 мм, а також 220-міліметрових і 300-міліметрових реактивних систем залпового вогню «Ураган» і «Смерч». Обстріли мали масовий характер, коригувалися за допомогою безпілотників і спричиняли великі втрати в живій силі та техніці. Українські частини на вогонь з російської території не відповідали.

Тим часом у секторі «Б» під командуванням генерал-лейтенанта Р. Хомчака тривав український наступ на Іловайськ. Але після того,

як 12 серпня місто вдалося охопити із заходу, просування сповільнилося через сильний артилерійський вогонь і контратаки противника. До того ж у наступальних операціях на підступах до Іловайська брали участь доволі невеликі сили (близько 600–700 осіб), що належали до різних силових структур і родів військ. Переважно це були мобільні підрозділи 51-ї та 93-ї механізованих, а також 17-ї танкової бригад ЗС України, батальйонів МВС «Азов», «Дніпро», «Шахтарськ» і «Донбас» та деяких інших. А частину підрозділів залежно від зміни обстановки перекидали на інші ділянки. Зокрема, після вторгнення противника поблизу Новоозовська частину сил пере-

кинули для прикриття Маріуполя. Їх замінили новоприбулі батальйони «Миротворець», «Світязь», «Івано-Франківськ», «Волинь» і «Херсон» – нечисленні формування другого ешелону, що не мали важкого озброєння.

18 серпня завдяки несподіваній і зухвалій нічній атаці з двох боків штурмових груп «Донбасу» та «Дніпра», підтриманій бронетехнікою й артилерією, вдалося зайняти більшу частину Іловайська. Але через брак сил і безперервні контратаки противника, підтримані потужним вогнем артилерії, повністю визволити Іловайськ не вдалося – незважаючи на втрати, бойовики все ще втримували укріплену північну околицю міста.

Утримували позиції

За свідченнями очевидців, повединка наших військ в Іловайську гідна найвищих похвал: батальйони втримували взяті з боєм позиції до останньої можливості й відмовлялися відходити аж до самого наказу залишити місто. Навіть поранені, доки могли тримати зброю, намагалися до кінця залишатися в строю. Взаємодія підрозділів різних силових відомств сягала найвищого рівня, що надто важливо в умовах міських боїв за участю штурмових груп за підтримки бронетехніки. Серед тих, хто відзначився в бою, був екіпаж танка Т-64БВ (командир – молодший сержант С. Ісаєв), який підтримував вогнем атаку батальйону Національної гвардії «Донбас». Танкісти проявили чудеса мужності, неабияку військову майстерність і кмітливість, а також майстерне володіння довіреною їм бойовою технікою. Вони забезпечили

взяття піхотою укріпленого будинку, прикривши тих, хто атакував, вогнем і бронєю. За словами очевидців, у цьому бою танк послідовно витримав 5 влучень реактивних протитанкових гранат, кожне з яких цілком могло стати смертельним. Вижити допоміг динамічний захист. Хоча після кожного влучення машина все-таки зазнавала чергових пошкоджень озброєння, приладів і ходової частини, а командир танка й навідник були поранені. Після виходу з ладу досилача снарядів танкової гармати командир знайшов вихід: танк рухався ривками, використовуючи для досилання снарядів у ствол силу інерції. У такий спосіб екіпаж продовжував вести вогонь по вогневих точках противника, доки залишалися снаряди, потім відбив контратаку й під кінець евакуював на броні з-під обстрілу кількох поранених гвар-

дійців. Після завершення бою пошкоджену машину вивіз з передової механік-водій рядовий Є. Мартинюк, який єдиний залишився в строю.

Велике значення мали особиста присутність в Іловайську та грамотне командування ввіреними йому силами генерал-лейтенанта Р. Хомчака й деяких офіцерів його штабу.

Однак 23 серпня в районі Іловайська ситуація зайшла в глухий кут. З одного боку, через відсутність резервів сили АТО не могли продовжувати наступ і замкнути кільце навколо «ДНР», а з другого – з тієї ж причини не було можливості довго утримувати місто як важливий плацдарм для подальшого розвитку операції. Такою була обстановка напередодні Дня незалежності України й прямого вторгнення Росії на нашу територію.

39

Масштаби проникнення недооцінили

Українська розвідка повідомляла про проникнення через кордон російських підрозділів і бойової техніки, але його масштаби недооцінювалися. До того ж нестача сил і відсутність заздалегідь підготовлених укріплених районів, на жаль, не давали командуванню АТО змоги парировати удари частин російської армії, які прорвалися через кордон. Тим паче що в таку можливість українське командування, судячи з усього, до кінця не вірило. Інакше воно зобов'язано було перегрупувати наявні сили й, принаймні, відвести на безпечну відстань від державного кордону частини, що постійно зазнавали масованих ракетно-артилерійських ударів з російської території. Мабуть, генерал-полковник

В. Муженко боявся втратити в цьому разі зайнятий українськими бійцями з великими зусиллями стратегічно важливий курган Саур-Могила з розташованим на його вершині спостережним пунктом.

Перші підрозділи російської армії почали проникати на нашу територію з 10 серпня, але масове вторгнення з використанням чинника раптовості планували почати пізніше – 24 серпня, коли в Києві відбуватимуться урочистості з нагоди Дня незалежності України та військовий парад.

Як засвідчили полонені російські десантники, підготовку до вторгнення в Україну російські війська розпочали ще 17 серпня: на бронетехніці зафарбували номери та нанесли натомість прийняті в сепаративістів розпізнавальні знаки й

вигляді білих кіл. У ніч на 24 серпня російські частини через КПП «Маринівка» потрапили на територію України й почали рух за маршрутом Маринівка – Степанівка – Мануйлівка – Велика Шишівка – Покровка – Іловайськ. Того дня на територію нашої держави вторглися щонайменше шість батальйонно-тактичних груп зі складу 8-ї та 9-ї мотострілецьких бригад, 98-ї та 106-ї повітрянодесантних дивізій, а також 31-ї десантно-штурмової бригади з усім штатним озброєнням, доданою артилерією й бронетехнікою. Крім них, у бойових діях на Донбасі брали участь і прибули раніше підрозділи ЗС РФ, що діяли на інших ділянках під виглядом «ополченців». Усі вони були укомплектовані контрактниками та являли собою підготовлені з усіх поглядів частини.

Оточення

Основного удару сили вторгнення завдали на ділянці між Саур-Могилою та Амвросіївкою, націлившись на Кутейникове – Старобешеве із завданням відрізати іловайське угруповання від шляхів постачання.

Використовуючи значну кількісну й технічну перевагу, російські війська змогли подолати завзятий опір розрізаних і почасти деморалізованих постійними обстрілами українських частин сектору «Д», особливо в районі Амвросіївки. Зазнавши втрат у живій силі вбитими, пораненими й полоненими, а також у техніці, останні почали відхід, не затримуючись навіть на вигідному для оборони рубежі Старобешеве – Кутейникове, де противника можна було зупинити й тим самим уникнути наступних трагічних подій. У тих, хто відступив, були і бронетехніка, і артилерія. Та й чисельність цих частин (до 1,5 тисячі осіб, що вдвічі більше,

ніж усе іловайське угруповання) була цілком достатньою для оборони.

Зрештою, навіть сам рельєф місцевості з великою кількістю териконів, ярів, вузьких доріг та «зеленки» сприяв обороні навіть порівняно не-

великими силами. Бракувало лише керування: командувач військ сектору «Д» генерал-лейтенант П. Литвин дивним чином тоді опинився за межами розташування ввірених йому частин.

РОСІЯ

Так виникла пряма загроза оточення всього нашого Іловайського угруповання. Однак, не бажаючи відмовлятися від перспективи продовження наступу (хоча в нових обставинах це вже було неможливим), командування АТО, як і раніше, вимагало утримувати Іловайськ і не дозволило генерал-лейтенантові Р. Хомчаку організовано відійти на рубіж Старобешеве – Кутейникове, аби зайняти оборону. Щоправда, через відсутність укріплень, нечисленність сил, брак боеприпасів, а також загальне погіршення обстановки після вторгнення російських військ розраховувати на втримання самого Іловайська

наявними силами вже не доводилося. Тим часом ситуація ускладнювалася, й уже до 18-ї години того ж дня передові дозори окупантів перерізали шосе Кутейникове – Старобешеве.

У ніч на 25 серпня війська сектору «Д» із деяким запізненням перепідпорядкували генералові Р. Хомчаку. Обмежившись обороною в районі Іловайська, він спробував змінити обстановку й уже вранці всіма наявними силами завдав удару по противнику в районі Кутейникового. Результатом цього стали серйозні втрати в живій силі й техніці батальйонно-тактичних груп російських 98-ї та 106-ї повітрянодесант-

них дивізій, 31-ї десантно-штурмової, а також 8-ї мотострілецької бригад. До того ж було захоплено полонених. А 26 серпня сили сектору «Б» неабияк потріпали в бою батальйонно-тактичну групу 8-ї російської мотострілецької бригади, захопивши як трофей цілком справний танк Т-72Б3.

Полонені зі складу різних підрозділів ЗС РФ підтвердили російське вторгнення на територію України, про що також свідчили захоплені озброєння й техніка. Це дало змогу Президентові України виступити з відповідною заявою про російське вторгнення.

Висота. «Сумрак» – Герой України

На жаль, попри окремі успіхи, переломити ситуацію на нашу користь генерал Р. Хомчак усе-таки не міг. Оговтавшись від ударів, досвідченіший і численніший противник перегрупував сили, підтяг важку артилерію й почав методично завдавати по українських військах в Іловайську масованих ракетно-артилерійських ударів за всіма правилами. Російські безпілотники цілодобово буквально висіли над головою, коригуючи вогонь своїх батарей.

Важлива подробиця. Особливо чутливих ударів по противникові завдавала українська артилерія. А після захоплення нашими частинами стратегічної висоти – кургану Саур-Могила й облаштування там коригувального поста з'явилася можливість тримати під обстрілом район аж до самого кордону. Історія прориву 12 серпня на висоту та її утримання групою спеціального призначення «Крим» під командуванням полковника І. Гордійчука (позивний «Сумрак») у складі 14 добровольців – це ще одна славна сторінка історії української армії, якою можна пишатися. Це теж частина Іловайської операції. Зайнявши висоту, українські розвідники почали коригувати вогонь своєї артилерії по виявлених колонах військ противника. Уже 13 числа з використанням даних «Сумрака» точним ракетним ударом знищили велике скупчення живої сили й техніки російської 18-ї мотострілецької бригади біля міста Сніжне. Пізніше під нищівні удари потрапили псковські десантники та інші підрозділи агресора.

Для пошуку й нейтралізації українських артилерійських батарей противник кинув великі сили, включаючи спеціальні станції артилерійської розвідки та безпілотні літаки-розвідники. Щойно наші батареї відкривали вогонь, противник пеленгував їх і завдавав масованого ракетно-артилерійського удару. Це стало несподіванкою, яка підтверди-

ла зміну характеру та методів ведення воєнних дій на Донбасі: тепер нам протистояла добре підготовлена й оснащена регулярна армія сусідньої держави. Українські артилеристи зазнали тут перших втрат.

Противник, розуміючи стратегічну важливість Саур-Могили, відчайдушно й щоразу безуспішно атакував її захисників, не жалкуючи ані сил, ані засобів. В умовах постійних обстрілів і атак «Сумрак» протримався на кургані 12 діб, продовжуючи коригувати вогонь української артилерії й ракетних систем. Навіть коли 18 числа його групу замінили, провівши ротацію під вогнем, полковник залишився на посту й продовжував виконання бойового завдання. 20 серпня Саур-Могила опинилася в цілковитому оточенні далеко в тилу противника, але ще впродовж трьох діб коректувальники «Сумрака» постійно повідомляли координати виявлених ними важливих цілей. 22 числа важкі артилерійські батареї з території Росії завдали удару по Саур-Могілі, зруйнувавши меморіал на честь подвигу радянських воїнів, які билися тут з ворогом під час визволення Донбасу минулої війни. Після обстрілу за підтримки танків відбулася атака, котру добровольці успішно відбили.

З відходом частин сектору «Д» українська артилерія вже не могла діставати цілі, координати яких увесь цей час видавали наші коректувальники на Саур-Могілі, й 24 серпня за наказом командування курган довелося залишити.

Вимушений у нічний час виходити з оточення пішки (бандити розстріляли навіть машину з пораненими), теж поранений у руку й контужений командир через три доби майже без втрат вивів довірених йому добровольців у розташування вже оточеного Іловайського угруповання під Многопіллям.

Однак при спробі прориву 29 серпня «Сумрак» буде знову поранений, цього разу тяжко. Російські військові, які розстріляли колону й захопили в полон тих небагатьох, хто залишився живий, кинуть його, як безнадійного, вмирати в полі. Але герой виживе, його врятують і доправлять до шпиталю на Велику землю. Президент України своїм указом присвоїть полковникові І. Гордійчуку високе звання Героя України. Утім, усе це буде пізніше.

А поки що повернімося до подій у районі Іловайська: після невдалих спроб командування АТО 26 і 27 серпня ззовні деблокувати оточені частини генерал Р. Хомчак прийняв єдине правильне тоді рішення про прорив ввірених йому частин із оточення.

Прорив

Як відомо, противник висунув оточеним ультиматум із вимогою здати зброю, гарантуючи всім, хто здався в полон, життя й подальше звільнення. Генерал Р. Хомчак здаватися й не збирався та висунув зустрічні умови, домовившись із командуванням російського угруповання про безперешкодний вихід «зеленим коридором» з оточення ввірених йому сил зі зброєю та технікою. Це допускалося в обмін на полонених російських військовиків, яких належало віддати після прибуття до Старобешового. Полонених розмістили в передових машинах, про що й сповістили російську сторону. У відповідь там гарантували безпечний прохід «під слово російського офіцера».

Перша автоколона з кількох десятків автомашин під українськими прапорами почала рух із Іловайська вранці 28 серпня. У її складі було, за різними оцінками, близько 600–700 осіб, зокрема й поранених, а також найнеобхідніші вантажі, озброєння, боєприпаси, документи тощо. Усе зайве перед цим довелося знищити. На чолі української колони йшла бронетехніка. За свідченнями очевидців, тривалий час по колоні ніхто не стріляв, хоча підрозділи росіян і їхня бойова техніка найчастіше перебували «на лінії прямої видимості». Умовно назвімо це першою лінією оточення, яку проминули мирно, без жодного пострілу.

Наступна лінія оточення на підходах до Старобешового на рубежі села Чумаки була укріплена сильніше: до самого Іловайська тяглися підготовлені росіянами польові укріплення, підходи до яких замінували, з позиціями для артилерії, танків і реактивних систем залпового вогню, а ближче до доріг – для гранатометників, кулеметників і мотострільців. Саме тут, завчасно зайнявши вигідні позиції, вони чотири доби готувалися завдати удару в спину тим, хто відступав – незалежно від результату переговорів про вихід із іловайського «котла». Тут готувався навмисний розстріл колон збройних сил країни, з якою РФ не перебувала в стані війни. Інакше, як воєнним злочинцем, це не назвеш!

30 серпня по українській колоні, яка прямувала «зеленим коридором», у районі між селом Чумаки й хутором Горбатенко зненацька з двох боків відкрили сильний перересний вогонь із застосуванням артилерії, мінометів, бронетехніки, протитанкових систем і стрілецької зброї. Передовсім знищували бронетехніку, що рухалася на чолі колони. Від численних влучень снарядів, випущених майже впритул, загорілися кілька танків, БМП і вантажівок. Інші машини, намагаючись оминати затор, який утворився на вузь-

кій дорозі, крім обстрілу потрапляли на міни, підривалися й теж гинули. Зав'язався нерівний і відчайдушний бій: українські військові відповіли вогнем і навіть контратакували противника, використовуючи гранатомети й стрілецьку зброю. Їх підтримали вогнем з місця нечисленні вцілілі танки та БМП, позбавлені можливості маневру. Ми поки що не знаємо всіх подробиць того бою, проте відомо, що один лише зведений екіпаж, який діяв на трофейному російському танку Т-72Б3 під особистим командуванням начальника бронетанкового управління оперативного командування «Південь» полковника Є. Сидоренка знищив три БМП противника.

Війська генерала Р. Хомчака зуміли завдати серйозних втрат противникові, перш ніж багато бійців було вбито, поранено або потрапило в полон. За різними даними, при спробі прориву загинули від 200 до 300 українських військових, ще 150–160 осіб, зокрема й численні поранені, потрапили в полон. Тим часом основна частина колони, розсіявшись, зуміла малими групами вийти в розташування сил АТО в районі Волновахи. З-поміж них були генерал-лейтенант Р. Хомчак, багато старших офіцерів, командири й бійці добровольчих батальйонів. Доля полонених російських солдатів, які перебували в голові розстріляної колони, залишається невідомою.

Складається враження, що, окрім надання прямої військової допомоги бойовикам, одним із завдань російських військ було завдання максимально можливого матеріального збитку українській армії, її механізованим і танковим частинам, швидко й гарантоване знищення бойової техніки та цінних фахівців, підготовка котрих в умовах війни забирає багато часу. Російська пропаганда, як і зазвичай, приписала розстріл українських

частин «ополченцям», назвавши це їхньою «великою перемогою».

Про запеклість того бою та завдані ворогу втрати свідчать згоріла наша й ворожа бойова техніка, боєприпаси та обривки закривавлених російських камуфляжів. І це при тому, що більшість своєї пошкодженої й підбитої техніки росіяни разом із тілами загиблих вивезли на власну територію вже на початку вересня, коли більша частина їхнього «контингенту» покинула територію Донбасу.

На певній відстані від дороги, де стояла велика колона розбитої техніки, на лінії колишніх польових укріплень росіян залишилися три згорілі КамАЗи з білими колесами на кабінах, навколо – розкидані пошкоджені вибухами снаряди, стріляні гільзи, порожні ящики від переносних протитанкових комплексів «Фагот», «Шмель» і «Муха», російські воєнторгівські пакети з сухими пайками, а також різне побутове сміття російського походження. Із цих позицій по українській колоні стріляли 12 гаубиць, зокрема батарея 98-ї гвардійської повітрянодесантної Свірської Червонопрапорної дивізії (місце дислокації – м. Іваново). До речі, тієї самої, чий 10 солдатів «заблуквали», за версією кремлівського карлика, й «випадково» потрапили на територію України, де в селищі Дзеркальне Амвросіївського району їх захопили в полон наші військові.

Там-таки, на самому краю артилерійських позицій, – два повністю згорілі російські танки Т-72БА, один із зірваною баштою, другий із зафарбованими номерами. Російських танків, судячи зі слідів гусениць, тут було багато, але ці два чомусь вивезти не встигли чи навмисно кинули. Вважають, що вони належали 8-й механізованій бригаді ЗС РФ і прибули сюди з Північного Кавказу.

Російські танки

Путінські вбивці

діяли в душі, так би мовити, найкращих традицій кримінального світу. Тіла багатьох розстріляних у «зеленому коридорі» «під слово російського офіцера» українських військових так і залишилися лежати на полях, у доріг, у розбитих і згорілих автомашинах, бронетехніці, а також на деревах і дротах лінії електропередач. Частину загиблих українських воєнків, щоправда, все-таки поховали (наприклад, останки близько 20 воїнів у селі Осикове), але так було далеко не скрізь. Більше того, за свідченнями очевидців, місцеві жителі найчастіше свідомо не ховали загиблих, щоб уникнути обвинувачень з боку своїх же земляків у пособництві «київській хунті». Так і проходили вони повз загиблих не один день... Про якусь християнську або іншу мораль і моральність годі й казати: навіть – результати впливу на населення Донбасу агресивної російської пропаганди. Однак були й винятки. Люди ховали загиблих воїнів тайкома, а після прибуття українських волонтерів передавали тіла їм. А голова сілради в Новоіванівці, котрий поховав кілька загиблих українських воїнів на місцевому цвинтарі, у відповідь на докори місцевих маргіналів не побоявся заявити, що за свій учинок відповідатиме лише перед Богом...

Тим часом десятки тіл загиблих залишалися лежати на місцях боїв до прибуття туди українських волонтерів, які займалися їхнім пошуком. Навіть у першій декаді вересня в Старобешівському районі знаходили тіла воїнів, що лежали там, де їх наздогнала смерть. Так, у селі Новокатеринівка, у

полі біля позицій російських «Градів», знайшли тіло українського воїна із гранатометом «Муха» в руках. Судячи з усього, перед загибеллю він встигнув зробити останній постріл. Там же, усередині згорілої БМП-2, виявили останки двох бійців. А ще декількох – у кабіні й кузові згорілої вантажівки ЗІЛ-131, у підбитій снарядом іще одній БМП-2, у кабіні згорілої «Газелі»... Тіло загиблого українського танкіста відкрито лежало між двома згорілими танками. Неподалік, у кабіні розбитої вантажівки ЗІЛ-131, виявили сильно обгоріле тіло водія, що так і залишився за кермом своєї машини, а поруч на сидінні лежав його теж обгорілий автомат АКС. У кузові згорілої вантажівки «Урал» було знайдено останки одразу групи загиблих бійців (можливо, машина перевозила поранених) і т. д. Практично усередині всіх підбитих і згорілих українських танків, БМП і БТР волонтери знаходили останки загиблих. Сувора правда війни така, що екіпажі зазвичай не встигали покинути бронетехніку, уражену сучасними протитанковими засобами із близьких дистанцій. У більшості випадків виникали пожежі й детонував боєкомплект, жажливі вибухи зривали з машин навіть багатотонні башти. У цих умовах шансів на порятунок екіпажів просто не було...

Однак доки не похований останній солдат, війна не може вважатися закінченою, навіть якщо окупантів і їхніх поплічників вигнати з України. Тому наші волонтери продовжують пошук тіл загиблих у зоні АТО.

Водночас попереду непроста війна за прихильність населення, що пере-

Закон

Нацгвардії – важке озброєння!

Депутати ухвалили Закон «Про внесення змін до Закону України «Про Національну гвардію України», відповідне рішення підтримали 269 нардепів.

Його автори – Сергій Пашинський та Ігор Винник.

Закон дозволяє Нацгвардії мати «танкові, артилерійські військові частини (підрозділи), військові частини (підрозділи) протиповітряної оборони, бойового забезпечення (радіаційного, хімічного і біологічного захисту, інженерного забезпечення)».

буває в окупованих районах Донбасу. Це наші громадяни, і вони теж у певному сенсі жертви суто російського вбивства. Доки вони самі не захочуть свого визволення від іноземних окупантів, завершити АТО буде вкрай важко. Йдеться навіть не про те, щоб тепер вони блокували колони вже сепаратистів і російських найманців, як це робили навесні стосовно наших військових під Краматорськом. Має прийти усвідомлення простої істини, що небажання годувати власну армію призводить до потреби годувати чужу. На жаль, поки що такого розуміння в масовій свідомості на Донбасі не спостерігається, принаймні воно не є очевидним, незважаючи на зиму, холод і гуманітарні проблеми.

В одному з грудневих випусків телевізійних новин був репортаж із окупованої зони на Луганщині. Просто на вулиці бравий і ситий чоловіча у формі донського козака біля паруючої польової кухні роздає кашу жінкам і літнім людям, які вишукувалися у довгу чергу. Така собі сумна картинка із сепаратистського задзеркала. А ще раптом неприємно різонуло за кадром обурене запитання однієї з жінок до роздавальника каші: «И чавой-то Путин не хочет нас брать к себе, а? Мы все делали, как в Крыму, и на референдум ходили. Чаво, а???». Що ж, доки саме такі уявлення там пануватимуть, а всілякі примітивні «чаво» задаватимуть тон, суто російське вбивство України, на жаль, повільно триватиме...

Вихід силовиків з оточення в Іловайську